మహారాజా

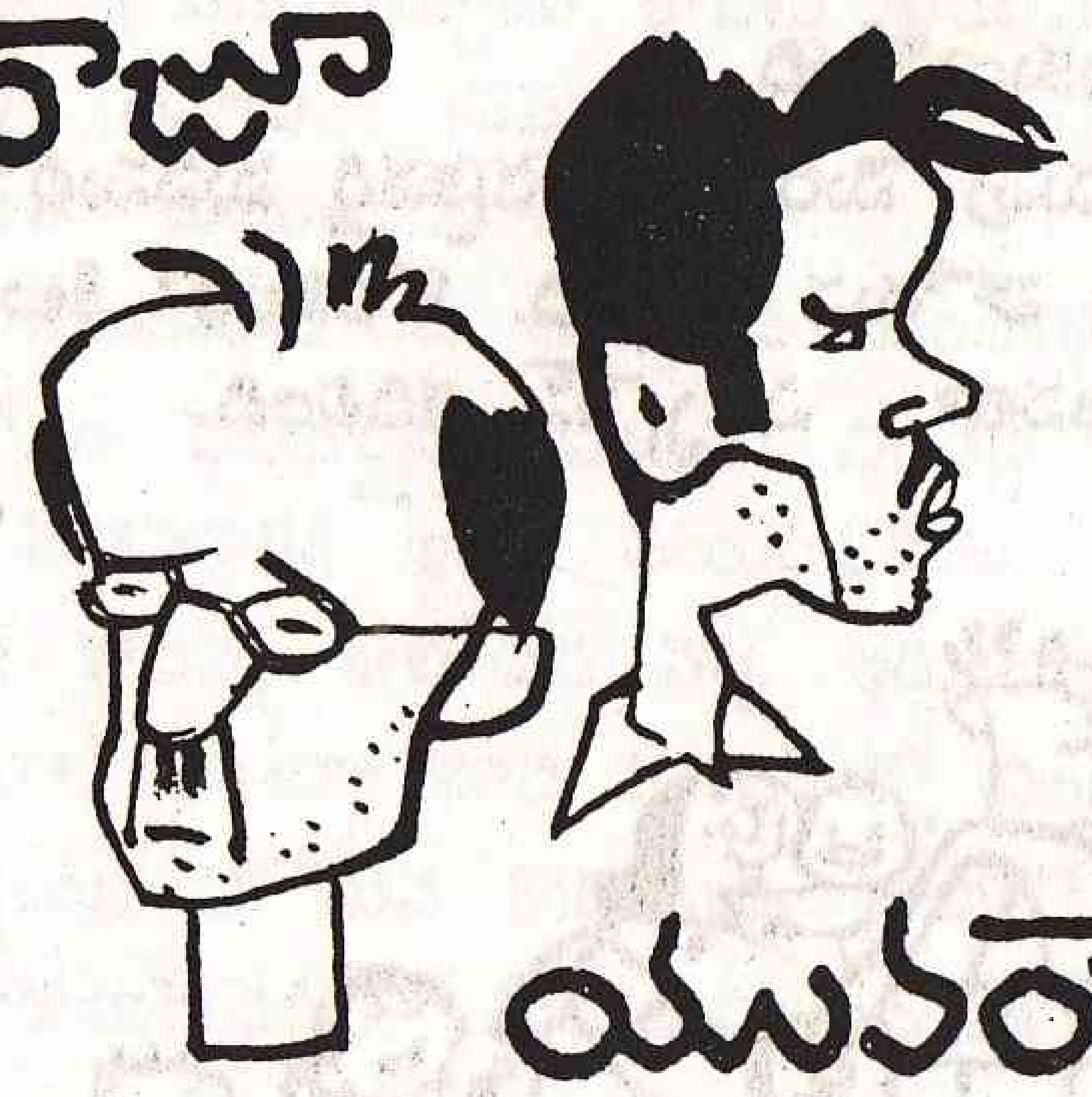

యువరాజా

ఇరువదవ శతాబ్దపు ఉత్తరార్ధంలో ఒకరోజు ఉదయం ఏడుగంటల వేళ విశాల భారతదేశంలోని ఒకానొక ఇరుకైన పెంకుటింటి గుమ్మంలో మధ్యతరగతి మహారాజా, యువరాజా నిలబడి పెద్దమ్మా అని ఏకగ్రీవంగా కేకవేశారు.

పెరట్లో చెంబులు తోముకుంటున్న పేదరాసి పెద్దమ్మ వచ్చి తలుపు బార్లా తీసింది. మహారాజా, యువరాజా లోపలకి వెళ్ళారు. పెద్దమ్మకి చెరో పక్కా చేరి చెరో చెవిలో చెరో రహస్యం చెప్పారు. పెద్దమ్మ ఇద్దరికీ చెరో చిరునవ్వూ ఇచ్చింది.

తరవాత మహారాజు ఇచ్చిన ఇత్తడి చెంబులో యువరాజు ఇచ్చిన ఫౌంటెన్ పెన్ పడేసి లోపలికి చక్కాపోయింది. మహారాజా యువరాజా ఎడమొహం పెడమొహం పెట్టి ఎదురెదురు గోడలు చూస్తూ నిలుచున్నారు.

మహారాజు పేరు ఎన్.జి.ఓ. యువరాజు పేరు పి.హెచ్.డి – అంటే ప్లాట్‌ఫారం హీరో డిజిగ్నేట్. ఈ సంక్షిప్త సంకేతాన్ని యువరాజు స్వయంగా కల్పించి తగిలించుకున్నాడు. దీనికి అతనే గర్వంగా వివరణ చెబుతాడు. అతని హితాభిలాషులూ, మిత్రులూ, పరిచితులూ, బంధువులూ, దూరపు బంధువులూ, తీరిక వేళలలో రోజూ ఈ మనిషిని చేరబిలిచి అతని దరిద్రాన్ని, దాన్ని పదిలంగా కాపాడుకుంటున్న అవివేకాన్ని జ్ఞాపకం చేస్తూ వుంటారు. అతన్ని ఎరగని కొత్తవాళ్ళ దగ్గిర, అతడు భోజనం చేసి ఎన్నాళ్ళయిందో అడిగి చెప్పించి అవతల వాడిని హడలకొడుతూ వుంటారు. ఈ బాధ తప్పించుకోడానికీ, దాన్ని నవ్వుగా పరిమార్చుకోడానికీ యువరాజు ఈ బిరుదు కనిపెట్టి, తనూ నవ్వుతూ ఉంటాడు శాయశక్తులా.

ఎన్.జి.వో. మహారాజు ధోరణి వేరు. గుట్టుగా వేదాంతం సాధన చేస్తూ ఉంటాడు. గిట్టేనాటికి ముమ్మూరల నేల కోసం. ఈ యాతనలు ఎలాగా తప్పవు. చేతికి నూనె రాసుకోకుండా అప్పడాల పిండితో ఆటలాడబోతే సంసారం ఇలా అంటుకుంది. అంచేత ఆ పిండి వదలదు. కాబట్టి, ఇహ దాని కోసం పట్టికున దుఃఖపడక తప్పకపోయినా, చాటున మటుకు – అసలు పిండే కాదు చేతులే లేవనుకుని విరగబడి నవ్వుకుని తృప్తి పడడానికి తిప్పలు పడతాడు. ఈ మహారాజా

పూర్వాశ్రమంలో యువరాజే. విధివశాత్తూ ఐదేళ్ళ క్రితం పట్టాభిషేకం జరుపబడింది.

☆ ☆ ☆

పేదరాశి పెద్దమ్మ ఇంటి సావడిలో ఈ విధంగా నిలబడ్డ ఎన్.జి.వో ని చూసి పి.హెచ్.డి. నేరం చేసినట్టు బాధపడుతున్నాడు.

పెద్దమ్మ నడ్డి తిప్పుకుంటూ నవ్వుకుంటూ చక్కా వచ్చేవరకూ మహారాజా, ఈ యువరాజా గుడ్లు మిటకరించి చెరో పక్కా చేరారు. గుట్టుగా చెరో చేతా చెరో రూపాయి ఉంచి గుప్పిళ్ళు మూసింది పెద్దమ్మ.

కళ్ళతో సాష్టాంగ నమస్కారం చేసిన ఎన్.జి.వో. ను చూసి తనే జాలిపడ్డాడు పి.హెచ్.డి. ఎన్.జి.వో. మహారాజా, పి.హెచ్.డి. యువరాజా నిశ్శబ్దంగా నడిచి బజారు రోడ్డుకి వచ్చారు. గంట స్తంభం దగ్గిర ఆగారు. యువరాజే ముందు మాట్లాడాడు. అయ్యా తమరు ఎటు వెళ్తారో చెప్పండి. నేను రెండోవేపు పోతాను అంది అతని మొహం. మహారాజు అర్థం చేసుకున్నాడు. కృతజ్ఞతను అవలీలగా అభినయించాడు. అబ్బే మీ యిష్టం. మీరే నిర్ణయించుకోండి. భావి పౌరులు. దారి చూపాల్సిన వారు. మీరు దారి తియ్యండి. నేనే రెండో వేపు పోతాను అంది అతని వాలకం.

అబ్బెబ్బే – తమరు పెద్దలు, తమరే దారి చూపాలి.

అయితే సరే, నేనలా పెద్ద బజారు వేపు వెళ్ళొస్తా అన్నాడు మహారాజు సిగ్గుపడుతూ.

చిత్తం, నేనిలా చిన్న చెరువువేపు పోతా. సెలవండి.

సెలవు.

ఒకరి నొకరు మెచ్చుకుంటూ ఇద్దరూ చెరో వేపూ బయల్దేరారు.

యువరాజు యెకాయెకిని కాఫీ హోటలుకు వెళ్లాడు. దర్జాగా ఇడ్లీ, కాఫీ పుచ్చుకున్నాడు. ప్రొప్రయిటరు ముందు బిల్లు పడేసి అరువు చెప్పాడు ధీమాగా. కథ బెడిస్తే జేబులో రూపాయుందిగా.

అసలు జేబులో రూపాయి ఉంది కాబట్టే కథ అక్కడా ఇక్కడా కూడా అడ్డం తిరగకపోయింది అనుకున్నాడు యువరాజు. హోటలు దాటి వచ్చి ఇచ్చట అరిచి చచ్చినా అరువు ఇవ్వబడని రావ్స్ స్పెషల్ హైక్లాసు కిళ్ళీషాపులోంచి వడేసి పుచ్చుకున్న అరువు కిళ్ళీ నములుతూ, అరువు సిగరెట్టు పీలుస్తూ... తావేదులు అంటే ఈ రూ॥లే. కోర్టులో జయమూ, ప్రేయసి వలలో పడుట, పరీక్షల్లో విజయమూ, తలనొప్పి తగ్గుట....

యువరాజుకు తట్టుకోలేనంత హుషారుగా వుంది. ప్రపంచంలో పురుషులు మంచివాళ్ళే పాపం అనుకున్నాడు. ఝామ్మని రామమోహన గ్రంథాలయానికి వెళ్ళి ఓ మూల కుర్చీ చూసుకుని పంచవర్ష ప్రణాళికల మీద పడి నిద్రపోయాడు.

మహారాజు కథ:

ఇక కుడివేపు బయల్దేరిన మహారాజు ఇలాంటి పనులేమి చెయ్యలేదు. చెయ్యడు కూడా. 'అతనికేం ఒంటరి పక్షి. విచ్చలవిడిగా తిరుగుతాడు. ఉంటే తింటాడు.

లేకపోతే మానేస్తాడు హాయిగా. నాకైతే బోలెడు మందీ మార్బలమూ ఉందాయె. అతనిలా నాకెలా చెల్లుతుందీ' అనుకున్నాడు మహరాజు - పెద్దపెద్ద అంగలు వేసి, ఈల పాటకి అడుగులు లయ కలుపుతూ.

ఎన్.జి.ఓ. మహరాజు ఎప్పుడు పడితే అప్పుడు ఈల వెయ్యడు. వేసినా అది రాదు. ఆయన సగటున నెలకోసారి ఈలవేసి పాట పాడతాడు మహా ఆనందంతో. ఇది జరిగేది జీవితం మళ్ళీ ఓ జీతపు మజిలీ మీదికి వచ్చిన రోజున: ఆఫీసు నుండి ఇంటికి వెళ్ళేవరకే.

ఆ తరువాత నెల మధ్యలో ఒకటీ రెండూ అప్పు దొరికినప్పుడు. నిజానికి ఒకటో తారీఖున జీతం కన్నా పద్దెనిమిదో తేదీన ఒక్క రూపాయి అప్పు - ఇచ్చే ఆనందం ఈ లోకంలో మరేదీ ఇవ్వలేదని ఆయనకు తెలుసు. అయితే పుట్టి మునిగించేటన్ని అప్పులు చుట్టుముట్టి ఉన్నాయి. కొత్తవి ఓ పట్టాన పుట్టడంలేదు. అందువల్ల పావలా అప్పు పలికినా సంప్రదాయం చెడకుండా మాట వరస కన్నట్టు లీలగా ఈల అనిపించే లాటిది వేస్తాడు.

మహరాజు ఈల వేస్తూనే ఆలోచిస్తున్నాడు. ముందర యీ పూటకి బియ్యం చూడాలి. చూడడానికేముంది డబ్బుందిగా. పనిలో పని ఓ పదలం బంగాళా దుంపలు కూడా పట్టుకు పోతే మంచిది. పిల్లలు మొహంవాచి ఉన్నారు. పాపం ఓ ముద్దూ ముచ్చటా ఎరుగరు. వెర్రికుంకలు, కుర్రకుంకలు, వెర్రికుర్రకుంకలు, కుర్రవెర్రికుంకలు, కుర్రవెర్రులు, వెర్రికుర్రలు.... ఇంకో నిమిషం ఉంటే పాట పాడేవాడే, ఇంకా నయం. ఎంత అరిష్టం ముచ్చటవునూ....

అందుకని బియ్యం కొట్టు ఎదరపడి అతని చుట్టూ నిలబడింది.

అక్కడ వెర్రి, కుర్రపదాల మీద క్రాస్‌వర్డు పజిల్‌లా కాంబినేషన్‌లు వల్లిస్తే, వాళ్ళేమంత మెచ్చుకోరు. తేరుకుని కర్తవ్యం గ్రహించి అక్కుళ్ళెలా ఇచ్చారండి అన్నాడు మహరాజు.

శేర్రూపాయన్నర జేసి అంది బియ్యం కొట్టు టూకీగా, ఏమంత పట్టించుకోకుండా. మహరాజు మనసు చివుక్కుమంది. ఛాతీనిండా ఊపిరి నింపి మోర పైకెత్తి ఠీవిగా నవ్వాడు.

శేరు సర్లెండి. బస్తా ఎలాగంట!

షావుకారు తొలిసారి ఇటు తిరిగి తేరి చూసింది. చూసి చెప్పింది.

అబ్బే మీరు బొత్తిగా తెలీని వాళ్ళకిలా చెప్తున్నారు.

సర్లెండి. తమకెంత కావాల్చెప్పండి. ప్రత్యేకం తగ్గిస్తాం.

అబ్బే నాకోసం ప్రత్యేకం తగ్గించడమేల - నా ముక్కూ మొహం ఎరుగరు గదా అన్నాడు మహరాజు చురుగ్గా కరుగ్గా. గొప్పవాళ్ళు షావుకార్ల మొహాలిలాగే మాడ్చిపారేస్తారు.

చిత్తం తవరలా పరాచికాలాడితే ఏం చెప్పనండి! - ఏదో బేరం సారం అన్నాడు.

ధర చెప్పారు కారు అన్నాడు మహరాజు మహరాజులా.

షావుకారు ప్రత్యేకమైన ధర చెప్పాడు.

సరే కృష్ణ కాటుక లెలా చెప్పండి?

మీకెంత కావాలో చెప్పండి బాబూ అంది దుకాణం చిరాగ్గా.

మీరలా ధుమధుమలాడితే ఎలా. ప్రస్తుతానికో అర్ధశేరిస్తే శాంపిల్ చూసి బావుంటే ఓ బస్తా పుచ్చుకుంటాం - తాపీ మీద అన్నాడు మహరాజు తటపటాయించి.

ఒరేయ్ ఈన బేరం సూడరా - అంటూ అటు తిరిగింది దుకాణం.

ఏమిటయ్యా అంత చిరాకూ. మహా పుట్లూ పందువులూ అమ్మేవాళ్ళలా.

చాల్లేవయ్యా నువ్వు మహా బత్తాలూ అరబత్తాలూ కొనేవోళ్ళాగా చేశావు బేరం.

ఏం. కొనే తాహతు లేదనుకున్నావా? అంతరం తెలిసి మాటాడు అంటూ చరచర బయటికొచ్చేశాడు మహరాజు. లేనిపోని గొడవ పెట్టుకున్నాడు తను. ఎన్నిసార్లొద్దనుకున్నా తనకీ అలవాటు పోలేదు. చిరాకేసింది బజారు చేయడం చేతకానందుకు. ఇంకో కొట్లో కెళ్ళాడు. ఏవండీ. అక్కుళ్ళు శేరెలా ఇచ్చారండీ.

రూపాయిన్నర. షావుకారు చెప్పాడు. పది నిమిషాల వరకూ విసుగు లేకుండా చెప్పాడు.

వీడెలాగయినా మర్యాదస్తుడే అనుకున్నాడు మహరాజు. కనీసం ఒక శేరు బియ్యం కొనేద్దామనుకున్నాడు. కాని రూపాయే ఉంది కదా! ఇంత మర్యాదస్తుడి దగ్గర అర్ధశేరు కొంటే బావుండదు; చిన్నబుచ్చుకుంటాడు. మళ్ళీ వస్తానండి - అ పైన కనుక్కుని.

మహరాజులా రండి.

మహరాజు నవ్వుకున్నాడు.

సరేలే. ఈ రూపాయిలో బియ్యం కొనేదేమిటి? సిగ్గుచేటు. ఎవరేనా చూసినా బావుండదు. ఈ పూటకి అవి డేఅప్పో సప్పో చేస్తుంది. సంతలో కెళ్ళాడు.

ఏం చామాలూ కులాసా? బంగాళా దుంపలెలా?

రండి బాబు రండి. ఇయి ముప్పాలా, ఇయి రూపాయణా. వంకాయలు ముప్పాలాండి. ఎన్నముద్దలు.

సరేలే. దుంపలిచ్చే ధర చెప్పు.

రూపాయి చేస్కోండి బాబూ. అయినా నువ్వోనాడు కొన్నావేటి బేరమాడ్డవే కాని.

అందరూ కొనేవాళ్ళయితే నీవంటి వాళ్ళెందుకే అమ్మడానికి. నీ మనవడు చాలు.

వెకిలిగా నవ్వుతూ బయల్దేరాడు. మళ్ళా బజారు రోడ్డున పడ్డాడు మహరాజు. కాస్త కాఫీ తాగితే!... ఛీ! ఇంటి కోసం అని చెంబు తాకట్టెట్టి రూపాయి తెచ్చి అది కాస్తా హోటలు వాళ్ళ ఎదాన పొయ్యడమా? మూడు కిరాణా కొట్లలో 30 నిమిషాలసేపు బేరం ఆడి బయటపడ్డాడు. ధరలు మండిపోతున్నాయి.... ఏవిటో తనొక్కనాడు కూడా బేరమాడినంత జోరుగా సరుకు కొనలేకపోయాడు. ధరలు మండితేనేం మండకపోతేనేం - ఏబులంనూనీ సవాశేరు చింతపండూ కొనడానికి.

అభిమానం ముంచెత్తుకొచ్చింది. ఛీ! మరీ చవట ఆలోచన లొస్తున్నాయి. వెధవది - కోపరేటివ్ బ్యాంకు వాళ్ళు అప్పెదో తొరగా తగలేస్తే ఈ ఉన్న అప్పులన్నీ ఒక్కసారి తీర్చిపారేసి రెణ్నెల్ల గ్రాసం కొని పడేసుకోవచ్చు. నాలుగు రాళ్ళు కంటికాన్తాయి. కుర్ర వెధవ మూడు చక్రాల సైకిలో అని గోల పెడుతున్నాడు.

ఒకటి కొనాలి. జేబులో రూపాయుంది కదా అన్న ధీమాలో బుచ్చిరాజుగారి ధనరాజు ఇనపకొట్లో కెళ్ళాడు.

ఏమండీ. మూడు చక్రాల సైకిలు చూపించండి.

అదుగో చూడండి.

కాస్త దిట్టంగా ఉండే బండేదో మీరే చెప్పండి బాబూ. మా రెండోవాడు రాక్షసి వెధవలెండి. చేతికిచ్చిందల్లా విరిచి అక్కడ పెడతాడు.

బుచ్చిరాజుగారి ధనరాజు ఫెళఫెళ నవ్వాడు – పెద్దవాళ్ళు నవ్వుకొనే నవ్వది; మేనేజర్లూ మేనేజర్లూ నవ్వుకొనే నవ్వది.

అంతేలెండి. అలాంటి కొడుకే ఉండాలి. అయినా సైకిళ్ళు పిల్లలు విరవకపోతే డబ్బిచ్చికొన్న మీరు విరుస్తారటండీ.

మహరాజుకి వళ్ళు పులకరించింది. మీకేవిటండీ కబుర్లు చెప్తారు. చెన్నపట్నం నుంచి ఆ మధ్య రెండు సైకిళ్ళు తెప్పించా, రెండూ విరిచి పెరట్లో పడేశాడు.

నయమే కదండీ – ప్రయోజకుడే. మావాడు విరవకుండానే వీధిలో పారేస్తాడండి. పైగా మా బాబు కొట్లో వున్నాయిగా అంటాడు. అది చూశారో లేదో.

ఇద్దరూ ఫెళ్ళున నవ్వారు మళ్ళా. పక్కన నుంచున్న కొట్టు గుమాస్తా జంకుతూ సన్నంగా నవ్వాడు. అది మేనేజర్లు మేనేజర్లు నవ్వుకునేటప్పుడు అచ్చంగా తను నవ్వే నవ్వులాంటిది. ఇప్పుడు తనూ షావుకారూ సమాన ఫాయాలో నవ్వుతున్నారు. నవ్వు పూర్తయేసరికి మహరాజుకి కళ్ళు చెమ్మగిల్లాయి. నిజంగానే సైకిలు కొనేయబుద్ధేసింది. జేబులో చూస్తే ఓ రూపాయే ఉంది. కోపరేటివ్ అప్పు పదిరోజుల్దాకా రాదు. సరదా చల్లారిపోయింది.

సరేలెండి. సాయంత్రం వాడినే తీసుకొస్తా. వాడే ఏరుకుంటాడు.

తక్షణం పదిరూపాయలేనా సంపాదించి జేబులో వేసుకు తిరగాలని మహరాజు మనసు ఉవ్విళ్ళూరింది. ఒకటో తారీఖు ఇరవైరోజు లుందనగా ఎవడిస్తాడు అప్పు. ఘోరాతి ఘోరంగా చితక్కొట్టిన ధరలకి గుడ్డలు అమ్మేస్తున్న శిల్కు ప్యాలెసులో కోరా మల్లు దగ్గరనుంచి గాబర్డిన్ వరకూ బేరమాడి బయటకు తేలేసరికి పది గంటలయింది. మహరాజుకి విపరీతంగా ఆకలి వేస్తోంది. తర్జన భర్జన లేకుండా తెగించి హోటలుకి వెళ్ళిపోయాడు.

పది గంటలయినా ఇడ్లీ సాంబారు ఇంకా ఉండడం చూసి బోలెడు ఆశ్చర్యపడి, ఇడ్లీ తెమ్మన్నాడు – ఉత్త కాఫీ తాగుదామనుకున్నవాడల్లా. తీరా ఇడ్లీ తినడం మొదలు పెట్టేసరికి పక్కాయన ప్లేటులో వడలు మహా అందంగా కనపడ్డాయి. సరే పెరుగు వడలు ఆర్డరు చేసేసరికి, సర్వరుకి మహరాజు మీద గౌరవం హెచ్చింది. ఆనియన్ పెసరట్టు రోస్టు స్పెషలు వేస్తానండి అంటూ సరదా పడ్డాడు. సర్వరు సరదా చూస్తే మహరాజుకి ముచ్చట వేసింది. వాడి ముచ్చట తీర్చకపోతే చిన్నపుచ్చుకుంటాడు.

సరే పట్రా అన్నాడు కాస్త హుషారుగా. ఈ ఉషారు చూసి పెసరట్టులో ఉప్మా వేసి తెచ్చాడు వాడు. ఈ రెండూ జాయింటుట. పదకొండణాలు బిల్లు చెల్లించి చల్లగా ఇవతలకొచ్చాక ఇల్లు జ్ఞాపకం వచ్చింది, హోటలు వాడు కొల్లగొట్టాడు. ఇంట్లో బియ్యపుగింజా బొగ్గుముక్కా లేవన్న విషయం మరపించి తనని మేపారు వెధవలు.

ఛీ అనుకున్నాడు మహరాజు. ఇంక ఐదణాలు మిగిలింది. అయినదెలాగా అయింది. వచ్చిన కష్టం రానే వచ్చింది. అందుకని ఓ అణా పెట్టి స్పెషల్ మిఠాయి కిళ్ళీ, అణన్నర పెట్టి స్పెషల్ హైక్లాసు సిగరెట్టు ఒకటే కొన్నాడు. పక్క కొట్లోకి వెళ్ళి అణన్నరకి దక్కను పెట్టే, అర్ధణా అగ్గిపెట్టె కొనేశాడు. మిగతా అర్ధణా ముష్టివేశాడు.

సిగరెట్టు తాగుతూండగా అతనికి ఇల్లు జ్ఞాపకం వచ్చింది. ఇంటి దగ్గర ఏమైపోతోందో, బహుశా తన కోసం చూసి చూసి ఆవిడ అప్పు తెచ్చి ఉంటుంది. దొరికిందో లేదో! చెంబు తాకట్టు పెడితేగాని తనకే దొరకలేదు అప్పు. మహరాజుకి రోత పుట్టింది – సంసారం మీదా, తన మీదా కూడా. ఉత్తర క్షణాన పౌరుషం వేసింది. పట్టుదల హెచ్చింది. పది రూపాయిలు కళ్ళ చూడందే కొంప చూడకూడదనుకున్నాడు. పొరుగూళ్ళో మిత్రులున్నారు. కాళ్ళావేళ్ళాపడి అయినా అప్పు సంపాదించాలనే పట్టుదలతో ట్రంకురోడ్డు ఎక్కాడు మహరాజు. పదకొండు గంటలు కొట్టింది.

యువరాజు కథ:

పదకొండు గంటలు కొట్టింది గడియారం. గ్రంథాలయం గుమాస్తా తలుపులు మూస్తున్నాడు. నిద్రపోతున్న యువరాజును లేపి ఇంటికెళ్ళమన్నాడు.

ఎవరింటికి? అన్నాడు యువరాజు ఆవలిస్తూ, బయటికొస్తూ, కళ్ళు తెరుస్తూ, జేబులోని రూపాయి బిళ్ళ గరుకులని ఆప్యాయంగా ప్రగాఢంగా అదిమాడు.

నీ జుట్టు చిందరవందరగా ఉన్నా, నీ కళ్ళు లోతుకుపోయినా నీ బుగ్గలు గుంటలు పడినా నవ్వు బాగున్నావోయ్ అంది – కిళ్ళీకొట్టు అద్దం. ఘాటైన చార్మినార్ దమ్ము లాగాడు యువరాజు. బాగా మెలకువ వచ్చింది. మనస్సు తేలికగా ఉంది. ధీమాగా అడుగు సాగించాడు బజారు వేపు. ఈ రూపాయి ఖర్చు అయిపోయేలోగా ఏదేనా పెద్ద పని చేసెయ్యాలని మనసు ఉబలాటపడుతోంది. వంద రూపాయిలు కళ్ళ చూడాలి అనుకున్నాడు పెదిమలు బిగించి పళ్ళు కొరుక్కుంటూ.

మనసు కులాసాగా, జేబు దిలాసాగా ఇలా ఉన్నప్పుడే నలుగురినీ చూసి ఉద్యోగాలు అడిగెయ్యాలి. ఇప్పుడు ధీమాగా అడగొచ్చు. వాళ్ళు ఉద్యోగం ఇవ్వకపోయినా దర్జాగా హోటలుకి పోయి ఒకటికి రెండు కప్పులు కాఫీ తాగేసి నాలుగు సిగరెట్లు కాల్చెయ్యొచ్చు. రూపాయి బిళ్ళ అంచుని చూపుడు వేలితో తడిమాడు.

శక్తి విజృంభించింది. ఆలోచనలు ఇనుమడించాయి. గుమాస్తా ఉద్యోగాలకి ప్రయత్నాలు నెమరువేశాడు. ఒక కంపెనీ ఉంది, దాని మేనేజరు సారస్వత ప్రియుడట. కాస్త కథలు రాసేవాళ్ళంటే సరదాట. తనకి కథ రాయటం రాదు. రాదని కాదుగాని ఇంతవరకు రాయలేదు. ఇప్పుడు రాసి... ఎందుకూ ఎవరి చేతన్నా రాయించి.... ఛీఛీ.... మంచి ఇంగ్లీషుది కాపీ కొట్టి.... అంతకన్న అనువదిస్తే మేలు – వాడిపేరు గిరాకీతో తన కథ పడుతుంది. అది చూపిస్తే కథలు రాసే మేనేజరుకి అభిమానం పుట్టుకొస్తుంది. తోటి సోదరుడని ఉద్యోగం పారెయ్యొచ్చు సానుభూతితో.

దూసుకుపోయిన కారు వెంటబడ్డ తన కళ్ళు, కారులో అమెరికన్ ఇంజనీరునీ అతని తాలూకు కూతుర్నీ చూశాయి. చేతిలో వున్న చార్మినార్ పీకె వంక దీక్షగా

చూశాడు. అప్రయత్నంగానే ఇంజనీరు కూతురితో ఇంటర్వ్యూ వూహించాడు.

రంగు రంగుల దృశ్యం కనబడుతోంది. తను హై హై యాంకీ యాసతో మాట్లాడేస్తున్నాడు. ఇంజనీరు కూతురూ, ఆ పిల్ల నాన్నా ముందర ముచ్చటపడి ఆపైన విస్తుపోయారు.

మీకిదంతా ఎలా పట్టుబడిందండి!

నాకు అమెరికా అంటే చాలా అభిమానం. నేను మీ సినిమాలు తెగ చూస్తా. నేను కథ రాశా - అమెరికాకి పంపుదామని.

మా కివ్వండి - మేం దాని సంగతి చూస్తాం.

ఇంజనీరు కూతురుకి తను రాసిన కథ అందిస్తూండగా చేతులు తగిలినందుకు ఒళ్ళు జలదరించింది యువరాజుకి. ఆ కులుకుతో రోడ్డుమీది మామిడి టెంకని విలాసంగా తన్నబోయి కంకర్రాయిని తన్నేశాడు.

ఇంజనీరు కూతురితో ఇంటర్వ్యూ నించి హఠాత్తుగా మేలుకొన్నాడు. భూపాల రాగంలో 'అబ్బా!' అని బొటనవేలు రక్తం చూసుకుంటూ. దెబ్బకి తలలో నరాలు కంపించాయి. ప్రాణం జిల్లార్చుకపోయింది. నడక ఆపి ఓ చెట్టుకి చేరగిలి నిలబడ్డాడు.

మండే మధ్యాహ్నం మధ్య నించున్న ఎండిన మోడు మీద నించున్న రెండు కాకులు కావుకావుమన్నాయి - అవి అక్కా చెల్లెళ్ళు.

అక్కా అక్కా చూశావే?

చూశా చెల్లీ.

అక్కా ఎవరే ఈ చిన్నవాడు? అంది కాకి చిన్నది.

వీడు తెలీదు? ఈ జాతి వాళ్ళని మనం బోల్డుమందిని చూశాం. మొండికెత్తిన నిరుద్యోగి. గెలుపు గ్యారంటీ అనే రకం.

మొహం చూస్తే అలా వుందేం?

భుక్తాయాసం. దండయాత్రకి ఉపక్రమణం. బాదం హల్వా తింటుంటే, ఇంగువ ముక్క పంటికిందకొచ్చింది - చూడలే. ఇప్పుడే ఓ ఇంజనీరు కూతురితో ఇంటర్వ్యూ భోంచేశాడు. కడుపు నిండేలా భోంచేసిన మత్తులో కంకర్రాయిని తిన్నాడు. వేలు బద్దలై మేలుకొన్నాడు. మళ్ళా - బద్దలైంది వేలు కాదూ, వేలు బద్దలు కాలేదూ అని నచ్చచెప్పుకుని మొండికెత్తుతాడు. ఇలా ఇంటర్వ్యూలూ, ఆశలూ భోంచేస్తూ ఉంటాడులే.

చిన్నకాకికి సరదా పుట్టింది - రెట్టవేస్తే? అంది ఉత్సాహంతో. వేసి చూడు అంది అక్క అనుభవశాలిలా. చిన్నకాకి రెట్ట వేసింది. యువరాజుకి నెత్తి తడుముకోవాలో రక్తం కారుతూన్న వేలుని ఓదార్చాలో తెలియలేదు. ఒక్క క్షణం ఆలోచించి రెండూ మానేశాడు. తిన్నగా పది గజాల దూరంలో ఉన్న పంపు దగ్గరకెళ్ళాడు. వేలు కడిగేశాడు, ఆపైన మెల్లిగా రెట్ట తుడిచేశాడు. మొహం తోమేసుకున్నాడు. ఎండిన ఎర్రజుట్టుకి నీళ్ళు పట్టించాడు. జేబులోని చిన్న దువ్వెన తీసి అక్కడే తల నున్నగా దువ్వేసుకున్నాడు. దువ్వుతూండగానే ఈలపాట మొదలెట్టాడు - బాధను మరిచిపోడానికి. కాఫీ తాగాలనుకున్నాడు కూడా. తిన్నగా ఇంగ్లీషు హోటలుకెళ్ళాడు బాధ అణుచుకొని, హొయలు ఒలకపోస్తూ.

వీడి దుంపతెగ - పైకేనా చూడలేదే అంది చిన్నకాకి.

నే చెప్పలే అంది అక్క చిరునవ్వుతో.

కాఫీ ఆర్డరు చేసి హాయిగా దేశవాళీ హోటలుకెళ్ళి మసాలాదోశ తినవలసింది అనుకున్నాడు యువరాజు. రోటిలో తలపెట్టి రోకటి.... చల్లని మంచినీళ్ళు తాగి, కాఫీ కలుపుకుంటూ - సిగరెట్టుతే అన్నాడు. వెయిటరు అణారకం సిగరెట్లు నాలుగూ అణా అగ్గిపెట్టె ఒకటీ పళ్ళెంలో తెచ్చి మహా వినయంగా పెట్టాడు బల్ల మీద.

కాఫీ మూణ్ణాలు - ఇవి అయిదణాలు మొత్తం అర్ధరూపాయి! బిల్లు ప్లేటులో పెట్టి, ప్లేటు ట్రేలో పెట్టి తల బిల్లుకి తగిలేటంతగా వంచి, బిల్లు బల్ల మీద ఉంచాడు వెయిటరు. నిర్లక్ష్యంగా పొగ వదుల్తూ, రూపాయి ప్లేటులో ఉంచాడు యువరాజు. వెయిటరు రెండు పావలా కాసులు తెచ్చాడు చిల్లర.

యువరాజు గొంతులో వెలక్కాయ పడింది. వీడికి టిప్ ఇవ్వకపోతే పరువు తక్కువ. బేవార్సుగా డనుకుంటాడు. కానీ అణా బేడా ఇద్దామనుకుంటే, దొంగపీనుగ రెండూ పావలా కాసులు తెచ్చాడు. గోహోవిందా అనుకుంటూ ఓ పావలా కాసు అతి నిర్లక్ష్యంగా తీసి జేబులో వేసుకున్నాడు. క్స్ (థాంక్సుకి సంక్షిప్తం) అంటూ అంతకన్నా నిర్లక్ష్యంగా ఆ పావలా తీసుకున్నాడు వెయిటరు.

మండే మధ్యాహ్నం మీదకి మళ్ళీ ఒచ్చేశాడు యువరాజు. ఎండ మండుతోంది. ఆకలి వేస్తోంది. బస్సెక్కితే? అమ్మో ఉన్నది పావలా. ఇందులో బస్సా.... చెట్టుమీది చెల్లి కాకికి జాలివేసింది. పాపం ఎలాగే అంది. అనుభవశాలిని అయిన అక్క కాకి మందహాసం చేసింది.

దిక్కులేనివారికి దేముడే దిక్కు. వీడికి నేనే దిక్కు, బస్సు కాదు. విమానం ఎక్కించేస్తా చూడు అంది గంభీరంగా.

యువరాజు నడుస్తున్నాడు - భోంచేసి ఎన్నాళ్ళయిందో లెక్క పెట్టుకుంటూ. ఎదురుగుండా వయ్యారిభామ ఒకతె వస్తూంది. వెడల్పాటి నల్లటి అంచుగల పసుపు పచ్చటి చీరెకట్టింది. నల్లటి పొట్టి రవిక తొడిగింది. ఎర్రటి ముఖమల్ చెప్పులు వేసింది. ఆ ఎండలోనే యథాశక్తి విలాసం ఒలికిస్తూ నడుస్తూంది.

ఇంగ్లీషు హోటలుకి వెళ్తుంది కాబోలు అనుకున్నాడు యువరాజు. ఇరవై క్షణాలపాటు ఆమెని శాయశక్తులా చూశాడు యువరాజు. ఇరవయ్యొకటో క్షణానికి కొత్త అనుభూతి - ఆమడ దూరాన ఉన్నది వచ్చి అతని మీద వాలింది, లోపల వ్యాపించింది. క్షణంలో ఇముడ్చుకుని పొదువుకుంది.... ఇటువంటి పిల్ల అనుకున్నాడే కాని, నిజానికి ఎటువంటిదో అతనికి నిర్ధారణగా తెలియదు. ఎందుకంటే ఆ అమ్మాయి ప్రత్యంగ సౌందర్యమూ అతడిని ఉక్కిరి బిక్కిరి చేసింది. ఆమె ముఖం కూడా సరిగ్గా చూడలేదు. బహుశా పచ్చచీర, నల్ల అంచు వుండవచ్చు. నల్ల రవిక మాత్రం కచ్చితంగా చూశాడు.

ఆ ఒప్పులకుప్ప, ఒయ్యారి భామ ఐదు గజాల దూరానికి వచ్చేసింది. ఏదో మహత్కార్యం చేసెయ్యాలనే ఉద్వేగం ప్రకోపించింది యువరాజుకి. యువరాజుని విమానం ఎక్కిస్తానని శపథం పట్టిన వాయస రాజము ఈ క్షణాన రంగభూమికి దిగింది. ఎడారివలె పరుచుకున్న ఆ మధ్యాహ్న వేళ, మగతగా ఉన్న చెట్లు మినహా

సాక్షులు లేని ఆ రోడ్డుమీద, నడుస్తున్న వయారి భామ మీదికి వాయసాంగన చెంగున ఎగిరింది. కావుమంది. ఇంచుమించు ఆ పడుచు నెత్తిన నిలచి రెక్కలు టపటప లాడించింది మళ్ళీ కావుకావు మంది.

బావురుమంది వయారిభామ. వెంటనే యువరాజు దుష్యంతుడి పద్ధతిలో ముందు కురికాడు. హోఁహోఁ అంటూ కాకిని బెదిరించి తరిమేశాడు. పమిట సర్దుకుంటున్న వయారీభామ వంపుల సొంపులు క్షణంలో సగంసేపు చూసిన యువరాజులో కొన్ని సున్నితమైన నరాలు - ఫ్యూజువైరులా భగ్గున మండి భస్మం అయిపోయాయి.

వయారి భామ వయారన్నరగా థాంక్యూ అంది. వయ్యారమ్ముప్పావుగా రోడ్డు మీద పడి వున్న చేతిసంచీ తీసుకుంది. జనం ఎవ్వరూ లేరన్న సంతోషంతో రెట్టింపు వయారం ఒలకబోస్తూ వెళ్ళిపోయింది. వెడలుచున్న భామ సోయగాన్ని వెనుక నుంచి అరనిముషం సేపు శ్రద్ధగా చూసిన యువరాజు పది అడుగులు నడిచేలోగా హాయిలోకి, గాలిలోకి, కలలలోకి తేలిపోయి, శ్రమలేకుండా విమానం ఎక్కి విహారానికి బయలుదేరాడు. ఒంటిగంటంపావుకి, ఒక పెద్ద భోజన కాఫీ హోటలు పెరటిగుమ్మం వున్న వీధిలో చిన్న కిళ్ళీకొట్టు దగ్గర విమానం దిగిపోయాడు యువరాజు.... ఆకలి విపరీతంగా వేస్తోంది. నీరసంగా ఉంది. కిళ్ళీకొట్టులో వేరుశనగ ఉండలు ఉన్నాయి. రెండు కొనుక్కు తిని, కాసిని మంచినీళ్ళు తాగితే కడుపు చల్లబడుతుంది.... కాని ఎవరేనా చూస్తే?

తెగించి కొనేశాడు రెండు వుండలు. స్టయిలిష్‌గా వేరుశనగ ఉండల పరిశ్రమను ఉద్ధరించేవాడి పోజులో తినడం మొదలెట్టాడు. గజం దూరంలో ఒక హైక్లాసు ముష్టివాడూ, పెద్ద హోటల్లో క్లీనరూ బేరాలాడి ఒప్పందం కుదుర్చుకుంటున్నారు.

వారానికి అర్ధరూపాయి ఇస్తే భోజనపు హోటలు ఎంగిలాకులన్నీ నువ్వొచ్చేవరకూ వుంచి నువు రాగానే నీకు పడేస్తా అంటున్నాడు క్లీనరు.

అరణాలు చేసుకో అన్నాడు ముష్టివాడు.

ఇది ఏ క్లాసు హోటలు తెలుసా! అర్ధరూపాయిస్తే అయిదు రూపాయలు గిడుతాయి. ఇష్టం వుంటే చెప్పు.

సరేనంటున్నాడు ముష్టివాడు.

యువరాజు తనమీద తనే జాలిపడ్డాడు. తనని తనే యావగించుకున్నాడు. ఈ అర్థిక పతనానికి తనే బాధ్యుడనుకున్నాడు. ముష్టివాడిని వెళ్ళిపోనిచ్చి క్లీనరుని పిలిచి తమలపాకులు వేసుకోమంటూ అర్ధణా ఇచ్చాడు. విస్తుపోయిన క్లీనరు ఒద్దనే లోగానే మెయిన్ రోడ్డు మీద నడుస్తున్నాడు యువరాజు. డబ్బులు మూడణాలున్నాయి.

గుండె గతుక్కుమంది హఠాత్తుగా. ఇరవై గజాల దూరంలో తన ఇంటి ఓనరుడు వస్తున్నాడు. కనపడితే దుంప తెంపి ధూపమేస్తాడు. యువరాజు చటుక్కున వెనక్కి తిరిగి బయలుదేరాడు. మూడడుగులు వేసేసరికి అల్లంత దూరంలో నాయర్ టీకొట్టు.

ఈ యువరాజు ఇప్పుడు డెన్మార్క్ యువరాజు పరిస్థితిలో పడ్డాడు. కొద్ది తేడాతో - అటు ఇంటివాడిని వరించడమా - ఇటు నాయరు మావనా? అటుకీ ఇటుకీ మధ్య ఒకటి ఎప్పుడూ ఉంటుంది. లేపోతే ఇటూ అటూ అనే ప్రస్తావనే

లేదు. యువరాజుకి కూడా అటు ఇంటివాడికీ, ఇటు నాయరుకీ మధ్య ఒక దారి దొరికింది. మధ్యనున్న కాఫీ హోటలులోకి దూరాడు.

హామ్లెట్ కూడా ఉండడమా ఊడ్డమా అని మథనపడకుండా, చేతికి అందిన డబ్బు తీసుకుని ఒఫీలియాని లేవదీసుకుని దేశాంతరం పోయి ఉండవచ్చు. తాపీగా దేముడే సమస్య పరిష్కరించును – అనుకున్నాడు యువరాజు తన తెలివితేటలకి ఉప్పొంగిపోతూ.

గండం గడిచింది గాని కంపు కాఫీ తాగి రెండణాలు హోటలు వాడి ఎదాన పోయాల్సి వచ్చింది. బయటికొచ్చి సిగరెట్టు ముట్టించాడు యువరాజు. జేబులో ఇంకొక్కణా ఉంది. చరచర పెద్ద పుస్తకాల కొట్లో కెళ్ళాడు. విజ్ఞాన సముద్రం అణువు నుంచి బ్రహ్మాండం వరకూ, సిగరెట్టెలా మానవచ్చో మూడు సులభ పాఠాల్లో నేర్పే అమెరికా పుస్తకం నుంచి ఆత్మసాక్షాత్కారానుభూతి సిద్ధించడానికి మార్గదర్శిని వరకూ పుస్తకాలున్నాయి. మానవుడు చూసిన వేల సంవత్సరాల ఘడియల విఘడియల చరిత్ర గంభీరంగా పరచుకొని ఉంది.

మానవుడు సృష్టించిన ఈ మహా విజ్ఞాన సాగరం మధ్య మానవుడు ఒక చిన్న చేపలా అంతా ఒక్కసారి జీర్ణం చేసుకోవాలనే ఆరాటంతో తిరుగుతున్నాడు. ఈ దేవాలయంలో వున్నంతసేపూ, మహోద్వేగంతో ఆలోచిస్తాడు. ఉత్తేజితుడవుతాడు. యువరాజు అయితే ఉక్కిరిబిక్కిరే అయిపోయాడు. చాలా పుస్తకాలు కొనాలనిపించింది. చదవాలనిపించింది. కొనబోయినంత పని చేశాడు. జేబులో అణాకాసు గామోసు గావుకేక వేసింది నే నొక్కర్తనే ఉన్నానోయ్, నా మొహం చూస్తే పుస్తకాలివ్వరు సుమీ అంటూ.

నాకు తెలుసులే. నువ్వు ఎత్తి పొడవక్కరలే అన్నాడు యువరాజు. చదువుకుందామని బుద్ధిపుట్టి పుస్తకాలు కొనే తాహతు లేని యువరాజుకి అసహ్యం వేసింది. కనీసం ఒక్క పుస్తకం దొంగిలిస్తే – అన్న ఆలోచన దాకా వచ్చింది. బయటికొచ్చేశాడు అక్కడితో.

గుమ్మం దాటుతూ పెద్ద బ్రహ్మాండమైన కథ రాయడానికి నిశ్చయించాడు. తిన్నగా అమెరికా పంపేస్తే ఒక్కసారిగా ఏ పాతికవేలో వస్తుంది. ఝాంమని చక్కని ఇల్లూ, లైబ్రరీ, పెరట్లో స్విమ్మింగ్ పూలు, చక్కని పెళ్ళాం, మంచి రేడియో, లైబ్రరీ పుస్తకాలు, బుల్లి జర్మన్ కారూ, ఉంగరాల జుత్తుగల నల్లటి తీగలాటి డ్రయివరూ, బొచ్చుకుక్కా, తోలు పటకా ఏర్పాటు చేయవచ్చు. ఈ లోగా వరుసగా పజిల్సు కట్టేస్తే మళ్ళా ఏ లక్షో వచ్చి పడుతుంది.

యువరాజు కింకో తీయని అనుమానం ఉంది. అది అస్తమానూ పైకి తీయడు. అది వచ్చినప్పుడు అతని కెన్ని దృశ్యాలో స్ఫురిస్తాయి.

ఎక్కడో, ఎవరో, తన పేరుగలవాడు ఒక పజిల్ కడతాడు.

ఈలోగా తన దరిద్రం, క్షోభా భారీగా పెరిగి బ్రతుకు భారం అవుతుంది.

ప్రేమించిన పడతి వరించదు. డబ్బులేదని వాళ్ళ నాన్న అంతకన్నా వరించడు – బికారి వెధవ – అని అవమానితుడై ఆత్మహత్యకి మర్నాడు ముహూర్తం నిశ్చయించుకుంటాడు. ఇంకో గంట టైముందనగా, తన జీవిత పరిధిలోకి తొంగి

చూసిన ఆడా, మగా, పిల్లా, జెల్లా తన మరణానంతరం తన మీద ఎలా జాలిపడతారో టెక్నికలర్లో వూహించుకుంటూ వుంటాడు. అంతలో హఠాత్తుగా పజిలు కంపెనీ వాళ్ళు నానా హడావిడిగా వచ్చి తనకి ఫస్టు ప్రయిజు వచ్చిందని చెప్పి, తన ఆశ్చర్యం గమనించకుండా తన మాట వినకుండా బంపర్ ఆఫరు లక్షరూపాయలూ అంటగట్టి పదివేల రూపాయలు తన దగ్గర టిప్ తీసుకుని చక్కా పోతారు. అప్పుడు తనంటే కసివున్న వాళ్ళంతా ఉక్కిరిబిక్కిరయ్యేట్టుగా తన ప్రయిజు వెల్లడిస్తాడు. తనను నిన్న బికారి అన్న వుడ్ హావ్ బీన్ మావగారూ, ఆయన కూతురూ అన్నన్నా అనుకుని తనని శ్రీకరుడని పొగిడి పెళ్ళికి తయారవమంటారు. ఈలోగా ఎవరి ప్రయిజు తనకి పొరపాటుగా వచ్చేసిందో అతన్ని వెతికి పట్టుకుంటాడు తను. నిజం చెప్పి డబ్బు తీసుకోమనేసరికి వాడు భోరున ఏడ్చి సొమ్మసిలి తెప్పరిలి, సగం నీకే అని ఇచ్చేస్తాడు. న్యాయంగా ఆర్జించుకున్న ఈ డబ్బుతో... యువరాజు ఇక్కడితో కల ఆపేస్తాడు.

ఈ అనుమానం అతనికి చాలాకాలం నించి ఉంది. ఈసారి మాత్రం కాస్త ఇంకాస్త మెరుగైన ఆలోచన వచ్చింది – ఆ పజిలేదో తనూ కడితే మంచిదని. ఆ వెంటనే రోడ్డు మీద అర్ధరూపాయి కాసు దొరికేసరికి, విధి వైచిత్రి గురించి బోలెడు ఆశ్చర్యంతో గుండెలు బాదుకుని శుభస్య శీఘ్రమనుకున్నాడు. మళ్ళా మనసు మారకుండానే కిళ్ళీకొట్లో పజిలు కాయితం అడిగి పుచ్చుకుని పోస్టాఫీసువారి కలం సిరాబుడ్డీ సహాయంతో, నాలుగు బేడ ఎంట్రీలు నింపాడు. అంతకన్న ఎక్కువ అనవసరం, ఆత్మ విశ్వాసం కలవాడికి. అదృష్టం అర్ధరూపాయ బిళ్ళ వేషంతో వచ్చి హలో అంటున్న వాడికి తారున వచ్చి పడాలి ప్రయిజు. అర్ధరూపాయి పెట్టి పోస్టలార్డరు కొన్నాక కవరుకి డబ్బులు చాలవన్న జ్ఞాపకం వచ్చింది. ఉన్న అణా పెట్టి బుక్‌పోస్టులో పంపితే పోస్టల్ ఆర్డర్‌కి రెక్కలు మొలుస్తాయి. పోనీ మూడు ఎంట్రీలు పంపుదామంటే మనసొప్పలేదు. మూడు కీడుమూడే నంబరు. ముత్యం మూడన్న సామెత సయించలేదు. పైగా ఆ నాలుగోదే తనకి 70 వేలు తెచ్చే ఎంట్రీ కావచ్చు. అనక జుట్టు పీక్కుని చాలా ఇదిగా ఏడవాలి.

అణాకాసు, పోస్టలార్డరూ, పజిలు కాయితం జేబులో వేసుకుని వేటకెళ్ళాడు యువరాజు. కనీసం అణా దొరికితే చాలు. తిండి రేపు చూసుకోవచ్చు. ఎనిమిది గంటలయింది. అప్పిచ్చువాడు ఎవడూ కనబడలేదు. కనబడ్డవాడు ఎవడూ అప్పివ్వలేదు.

నీరసం ఎక్కువైపోతోంది. కళ్ళు చీకట్లు కమ్ముతున్నాయి. పసుపచ్చా, ఆకుపచ్చా, ముదర నీలి రంగులు కనబడుతున్నాయి. కళ్ళు నులుపుకుంటేగానీ రోడ్డూ మనుషులూ కంటికానడంలేదు. తలలో నరాలు ఉండుండి కంపిస్తున్నాయి. పళ్ళు పటపట కొరికి దవడలు పీకుతున్నాయి. శరీరంలోని ప్రత్యంగమూ యథాశక్తిని బాధపెడుతోంది. విపరీతమైన చలిగాలి వీస్తోంది. పైగా వాన మొదలెట్టింది. ఇదే హోల్‌సేల్ బాధ. అంటే లోపల బయటా కూడా హింస అనుకున్నాడు యువరాజు. పోస్టలార్డర్నీ పజిలు ఎంట్రీని చొక్కా కింద పెట్టి కాపాడుతుతూ.

అందమైన అమ్మాయిలు విలాసంగా వెళుతున్నారు. కుర్రవాళ్ళు ఈల వేస్తున్నారు. యువరాజు లేని ఉత్సాహం తెచ్చుకుని ఈల వెయ్యబోయాడు కాని పెదిమలు మండాయి. గొంతుకలో గులకరాయి అడ్డు నిలిచినట్లు నొప్పి పుట్టింది. ఈల రాలేదు.

కాఫీ తాగినా బాగుండును. అణాకి టీ వస్తుంది. సిగరెట్లు లేవు. గడ్డం పెరిగింది. పజిలు కట్టాలి. కాళ్ళు పీకుతున్నాయి. రూముకి నడవడం అసంభవం... ఇంటివాడి అద్దె... తల అడ్డంగా తాటించాడు. ఎదురుగా ఒక చిన్న హోటలుంది. జనం అట్టే లేరు. చరచర నడిచి వెళ్ళాడు డబ్బుల బల్ల దగ్గరికి.... చూడండి. నేను డబ్బు పారేసుకున్నా. మా ఇల్లు దూరం. మీకేం అభ్యంతరం లేకపోతే యీ పోస్టలార్డరు తీసుకుని అర్ధరూపాయిచ్చెయ్యండి.

నాదేముందండి - ప్రొప్రయిటర్ని అడగండి. అదిగో ఆయనే అన్నాడు వాడు గట్టిగా.

ఒళ్ళు చచ్చిపోయినట్టయింది. ఎవరూ వినలేదు గదా! తెగించాడు - కాఫీ తాగుతున్న ప్రొప్రయిటరుతో దగ్గరచేరి మెల్లిగా చెప్పాడు.

మా కెందుకండి ఇది - అయినా ఆరణాలు తీసుకోండి అన్నాడు.

ఆలోచించడం మానేసి సరే అన్నాడు యువరాజు. కృతజ్ఞతా పూర్వకంగా పోస్టలార్డర్‌తోపాటు తను నింపిన ఎంట్రీ కాయితము - ఆల్ కరెక్టు వస్తుందని హామీ ఇచ్చాడు.

ఆరణాల్లో రెండణాలు కాఫీ తాగాడు. ఇందాక అణాతో కలిసి ఇంకా అయిదణాలుంది. చార్‌మినారు సిగరెట్టు పెట్టె అగ్గిపెట్టె కొనేశాడు. మూడణాలు మిగిలింది. బస్సుకి బేడవుతుంది. మాసిన గడ్డంతో అంత కంటె మాసిన బట్టలతో ఒక్క పెద్దమనిషి సమీపించాడు.

ఇంగ్లీషులో ఆరంభించి తెలుగులో ముగించిన అతడి అభ్యర్ధన సారం ఇది. అతని పర్సు పోయిందట. ఇల్లు చాలా దూరం. చప్పున వెళ్ళాలి. తన దగ్గర అణా స్టాంపు ఉంది. అది తీసుకుని అణా ఇస్తే....

యువరాజుకి ఏడుపు పొంగుకొచ్చింది. ఎటువేపు బస్సెక్కుతారు? అన్నాడు. నయమే. తూర్పువేపు వెళ్ళే బస్సు. తను వెళ్ళేది పడమటికి. స్టాంపు తీసుకుని అణా ఇచ్చాడు. ఆయన మళ్ళీ ఇంగ్లీషులో బాధపడి వెళ్ళిపోయాడు.

నేషనల్ సేవింగ్సు సర్టిఫికేటును కొనండి అంది బస్సు మీది బోర్డు. ఆ! ఆ! కొన్నామండి. ఇపుడే - అనుకుంటూ అణా స్టాంపు చూసి నవ్వాడు యువరాజు. బస్సెక్కి కిటికీ దగ్గర కూచున్నాడు. అమ్మయ్య అని.

బస్సులో కూచుని పది నిమిషాల సేపు మరణించాడు యువరాజు. మెల్లిగా తిప్పు ప్రారంభమయింది. మరో మూడు నిమిషాలకి భరింపరానంతగా తిప్పసాగింది; కణతలు వేడెక్కాయి. ఒళ్ళు కాలిపోతోంది. కళ్ళు భగ్గుమంటున్నాయి. పళ్ళు గిట్టకరుచుకుని చలి తట్టుకుంటున్నాడు. తను దిగాల్సిన చోటు వచ్చింది. బస్సు దిగుతూనే భళ్ళున వాంతి అయింది. జనం చుట్టూ చేరి జాలిపడి సోడా తాగమని సలహా ఇచ్చారు.

లేచి సోడాకొట్టు కెళ్ళాడు. స్టాంపు బయటకు తీసి మళ్ళా పాఠం వప్పజెప్పబో యాడు.... ఈ అణా స్టాంపు తీసుకుని... మతిపోయింది. కళ్ళు పెద్దవి చేసి మళ్ళీ పరిశీలించాడు. అది వాడిన స్టాంపు. దాని మీద ముద్ర ఉంది....

కొంచెం మంచినీళ్ళు ఇస్తావోయ్ వాంతి అయింది అన్నాడు.

మొహం కడుక్కుని బయల్దేరాడు రూముకి. పది దాటింది. ఇంటివాడు నిద్రపోతు ఉంటాడు. మెల్లిగా రూము చేరితే హాయిగా దుప్పటి కప్పుకుని కమ్మగా ఆలోచించుకుంటూ ఆశపడుతూ పడుకోవచ్చు. తెల్లారకట్టే మళ్ళీ వాడు లేచేలోగా వెళ్ళిపోవాలి.

కోళ్ళ దొంగ పద్ధతిలో ఉంది అనుకున్నాడు యువరాజు మేడ మెట్లెక్కుతూ. రెండు నిమిషాల అనంతరం వెచ్చగా దుప్పటి కప్పుకుని పడుకున్న యువరాజుకి పొద్దుటి మహరాజు జ్ఞాపకం వచ్చాడు.

☆ ☆ ☆

పది గంటలకి రోడ్డు కుళాయి దగ్గర పూటుగా నీళ్ళు తాగిన మహరాజుకి పులక మారింది. బాకీ వాళ్ళు తల్చుకుంటున్నారు అనుకున్నాడు. రాత్రి తొమ్మిది వరకూ, కాలికి బలపం కట్టుకు తిరిగిన మహారాజుకి కానీ అప్పు పుట్టలేదు.

దాదాపు తనకి తెలిసిన పదిమంది స్నేహితులూ ఎన్ని బాధలు పడుతున్నారో వాళ్ళ దగ్గర ఇవాళ మధ్యాన్నందాకా ఉన్న రెండు రూపాయలు ఎలా ఎలా ఖర్చు పెట్టి యాతనలు పడ్డారో సవివరంగా విన్నాడు. సానుభూతి చూపాడు. కొందరి కోసం కన్నీళ్ళు కూడా కార్చి తన తల తాకట్టు పెట్టేనా వాళ్ళకి అప్పు పెడతానని హామీలు ఇచ్చాడు.

తొమ్మిదిన్నరకి వానలో నడుస్తూ తన పెళ్ళాం బిడ్డల మీద జాలిపడడానికీ, తనని తనే ఏవగించుకోవటానికీ ఉపక్రమించాడు. తనకి పట్టాభిషేకం చేసిన పెద్దల్నీ, ఆనాడు చందన తాంబూలాది సత్కారంబులందుకుని ఆశీర్వదించిన పెద్దల్నీ తిట్టుకున్నాడు. కొంప చేరేసరికి పెళ్ళాం బిడ్డలు మేలుకుంటే బావుండదు. మొహం చెల్లదు. ఇత్తడి చెంబేదని పెళ్ళాం అడిగితే ఏం చెప్తాడు?

అప్పు దొరకడం లేదు - పిల్లలు పస్తున్నారంటే ఏమనాలి? అందుకే వాళ్ళు నిద్రపోయేక తను నిశ్శబ్దంగా వెళ్ళి అరుగు మీద పడుకుంటే మంచిది. పొద్దున్నే లేచి గట్టిగా ప్రయత్నించి - లేపోతే పెద్దమ్మ కాళ్ళే పట్టుకుని మరో రూపాయి సంపాదించి ఇంటి మొహం చూడొచ్చు. మహరాజుకి ఆకలేసింది. తిరిగి తిరిగి వున్న మీదట ఒళ్ళు తూలుతోంది. కోటూ పంచా తడిశాయి.

మంచినీళ్ళు తాగడానికి రోడ్డు కుళాయి దగ్గర ఆగాడు. ఎవరో మహరాజు విలాసంగా పాడుకుంటూ సైకిలు మీద వస్తున్నాడు. తెలిసినవాడేమో.... సైకిలు వెళ్ళేవరకూ ఆగి కుళాయి నొక్కాడు. నోరు తెరిచాడు - వంగి.

ఒక్కసారిగా ఏడుపు పెల్లుబికింది. గట్టిగా ఏడవాలనిపించింది. చుట్టూ చూశాడు. దగ్గరలో ఎవరూ లేరు. కుళాయి గట్టు మీద కూచున్నాడు. రెండు చేతుల్తో మొహం మూసుకుని, భోరున గుండెలవిసేలా నరనరాలు కదిలిపోయి నాభి కంపించేలా ఏడిచాడు. నిముషంసేపు తన ఏడుపు తనే విన్నాక కొంచెం

బరువు తగ్గింది. మరో కెరటం పొంగింది - కుమిలి కుమిలి ఏడిచాడు. వేడి కన్నీళ్ళు ధారాపాతంగా ప్రవహించాయి. ఎంతో హాయినిచ్చింది ఆ ప్రవాహం. అప్పుడు, అంతకన్నా భగవంతుడు చెంపలు నిమిరినట్లయింది.

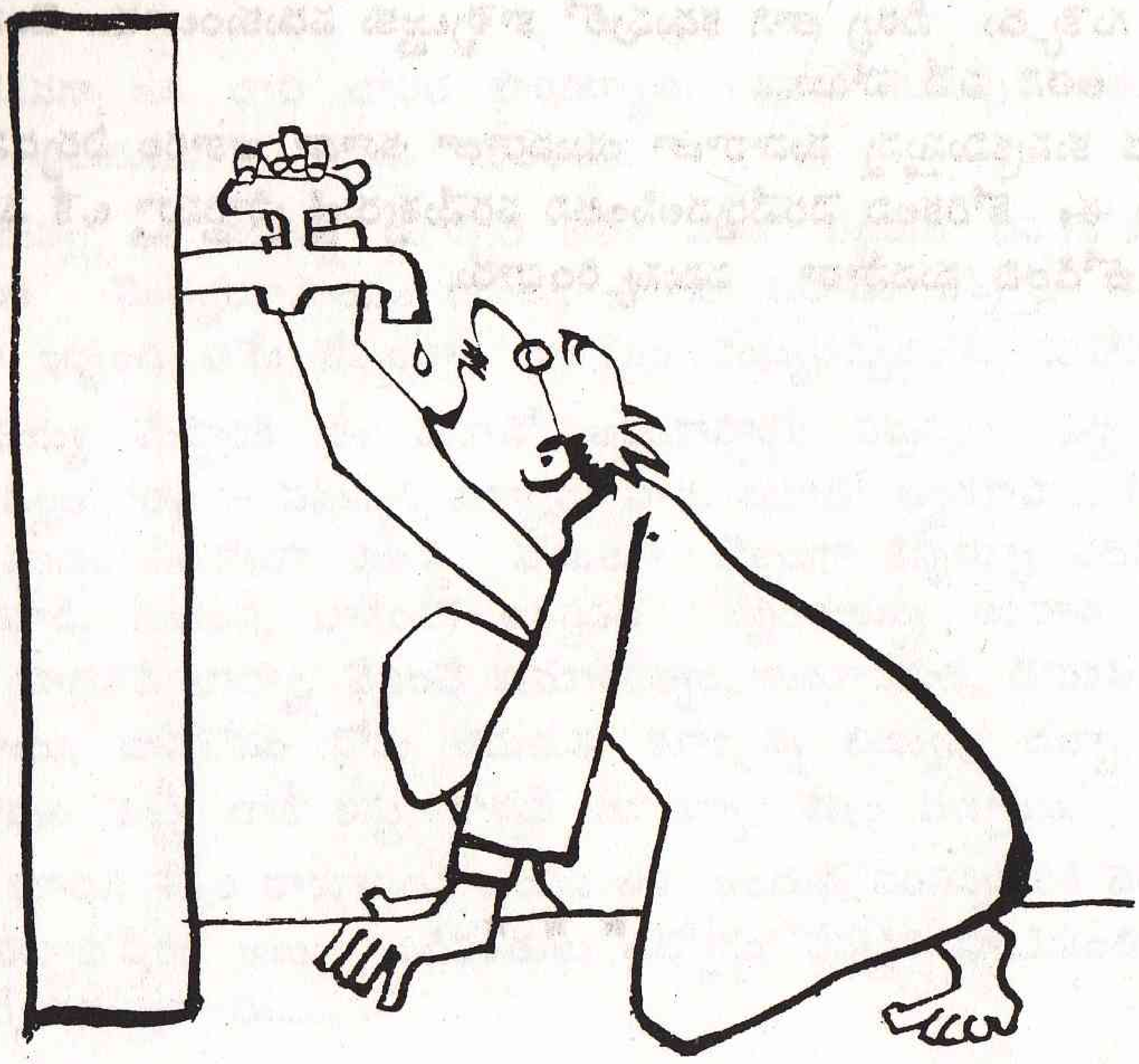

చాలారోజుల తరువాత ఈనాడు దేముడు జ్ఞాపకం వచ్చాడు. అప్రయత్నంగా ఆకాశానికి నమస్కరించాడు. వెంటనే యిటూ అటూ చూశాడు - ఎవరేనా చూశారేమోనని. నవ్వుకోబుద్దేసింది. కానీ నవ్వు రాలేదు. కాస్త తేలికబడిన మనసుతో చల్లని నీళ్ళు పెట్టి మొహం కడుక్కున్నాడు. పొట్టపూటుగా నీళ్లు తాగేశాడు. పలక మారింది. ఎవరో తలచుకుంటున్నారు గాబోలు అనుకున్నాడు చొక్కాతో మొహం తుడుచుకుని ఇంటికి బయలుదేరుతూ....

స్వస్తి:

వెచ్చగా దుప్పటి కప్పుకుని విప్పారిన కళ్ళతో చీకటి చూస్తూ వెల్లకిలా పడుకున్న యువరాజు మహారాజును గుర్తుకు తెచ్చుకుని అతనిదే జీవితమనుకున్నాడు. ఎక్కడెక్కడ తిరిగినా కొంప చేరేసరికి వచ్చారా అనడానికి భార్యా, నాన్నా అండానికి పిల్లలు....

ఎన్ని కష్టాలున్నా కలోగంజో తాగుతూ ఆనందాన్వేషణలో వున్న సుఖాన్నో, సౌఖ్యాన్వేషణలో వుండే ఆనందాన్నో పొందవచ్చు. నా అన్న వాళ్ళుంటారు. గృహమే కదా స్వర్గసీమా....

సరిగ్గా అదే సమయానికి ఒరిగిలా వేసివున్న తలుపును మెల్లిగా తీసి లోపలికెళ్ళి

పెళ్ళాంబిడ్డలు నిద్రపోతున్నందుకు దేవుడికో దణ్ణం పెట్టుకుని, నిశ్శబ్దంగా మంచం కదలకుండా శయనించి కోడిగుడ్డు దీపాన్ని చూస్తున్న మహారాజుకి యువరాజు గుర్తుకొచ్చాడు.

ఏ సంసార తాపత్రయం లేని స్వేచ్ఛాజీవి. పక్షిలా విహరిస్తాడు. ఉంటే తింటాడు, లేకపోతే గుక్కెడు నీళ్ళు తాగి కడుపులో కాళ్ళెట్టుకు పడుకుంటాడు. బెంగా బెడదా ఉండదు. అతని పనే హాయి....

నిద్ర కుపక్రమిస్తున్న మహారాజూ యువరాజూ కూడా ఆకారం ఏర్పడని, తమకే అర్థంకాని ఈ కోరికలని నెరవేర్చవలసిందని పరమేశ్వరుణ్ణే ప్రార్థిస్తూ ఒకే ముహూర్తాన చేతులు జోడించి మనసారా నమస్కరించారు.

★ ★ ★